

Trpín a Hlásnice

oficiální obecní zpravodaj

prosinec 2021

číslo 4

ročník VII.

www.trpin.cz

Vážení spoluobčané,

naše společné přání z minulého roku, že se tyto Vánoce budeme moci setkávat již jako dříve, se bohužel nevyplnilo. Aktuální epidemiologická situace měla za následek zrušení všech předvánočních celoobecních akcí, jako je rozsvěcení vánočního stromu s mikulášskou nadílkou nebo tradiční vánoční koncert. Jsme proto rádi, že jsme si mohli alespoň užít „advent v kostele“, který každou neděli nabízel otevřený a nazdobený kostel sv. Václava.

Druhou listopadovou sobotu jsme věnovali brigádě na vyklizení objektu bývalé ovčírny. Tuto iniciativu dobrovolných hasičů podpořila zapůjčená technika a spolupráce trpínských „malotraktoristů“. Plánem je postupná obnova tohoto objektu a jeho funkční propojení s prostorem výletišť. Děkuji všem zúčastněným za pomoc.

Jako všechny spotřebitele plynu a elektřiny nás zasáhl vývoj na poli cen těchto komodit. Veřejné osvětlení jsme začali postupně obměňovat za úsporné LED varianty. Slibované dotační tituly, které nabízely řešení a u kterých se čekalo, že budou tento problém řešit, jsme vyhodnotili vzhledem k jejich finanční náročnosti jako nevhodné a zvolili jsme postupnou výměnu z vlastních zdrojů, která vyjde zhruba na polovinu. Zároveň došlo k výměně vnitřního osvětlení v kulturním domě, společně se snížením stropu a zlepšením akustiky i tepelné izolace.

Práce na opravě potoka v Hlásnici byly zdárně ukončeny. Mohli jsme tak společně se zhotovitelkou firmou provést výměnu části vodovodu, která vede v souběhu s tokem v prostoru pod prameništěm. Díky posunu břehu potoka dojde k celkovému rozšíření komunikace. Pokládka asfaltu společně s finálním dokončením tohoto úseku proběhne v příštím roce.

Pozitivní zpráva o přidělení dotace na odbahnění rybníka k nám dorazila z Ministerstva zemědělství začátkem prosince. Bohužel asi týden po tom, co přišla zima a rybník zamrzl, takže s vypuštěním a hlavně výlovem ryb budeme muset počkat na oblevu, nebo až na jaro.

U výměny vodovodu na „Andrlíkově louce“ jsme zjistili, že nejlevnější nabídka není vždy to nejlepší řešení. Firma, která vyhrála výběrové řízení s nejnižší cenou, si nepřevzala staveniště a následně přestala komunikovat. Budeme tedy muset znovu absolvovat celý proces výběru dodavatele včetně žádosti o dotace na Pardubický kraj.

Pro přípravu rozpočtu na rok 2021 jsme vycházeli z predikcí Ministerstva financí a byli jsme velmi opatrní. Realita daňových příjmů byla naštěstí díky pozitivnímu vývoji ekonomiky zásadně

lepší, než jsme předpokládali. Díky tomuto faktu, odprodeji dřeva z těžby v obecním lese, příjmům z dotací a také díky přesunu některých projektů do příštího roku se nám navýšil objem financí na obecním účtu, které bohužel znehodnocuje stále rostoucí inflace. Proto navrhovaný rozpočet příštího roku bude schodkový a pro jeho vyrovnání bude použita část ušetřených peněz z předchozích let. Vůbec největší investicí příštího roku bude pořízení hasičské cisterny, na kterou odkládáme peníze na podúčet již čtvrtý rok a kterou plánujeme pořídit s podporou Fondu zábrany škod a Pardubického kraje.

Projekt kanalizace postoupil do další fáze. Proběhl výběr firmy, která zajistí proces žádosti o dotaci společně s kontrolou nad celým procesem dotačního řízení. V druhé polovině letošního roku byly zveřejněny podmínky jednotlivých dotačních programů pro následující období a na základě těchto informací a parametrů jsme vybrali program Státního fondu životního prostředí. Bude následovat výběrové řízení na projektanta a vlastní projekční práce.

V průběhu podzimu jste se mohli setkat s dvojicí mladých mužů, kteří zvědavě procházeli naší obcí, okukovali jednotlivé nemovitosti a některé si fotografovali. V tomto případě se nejednalo o špiony ani realitní agenty, ale o architekta s urbanistou. Rozhodli jsme se totiž zpracovat architektonickou studii pro rozvoj obce, která by měla sloužit jako soubor doporučení, jak zachovat současný přirozený ráz s důrazem na rozvoj funkčních vlastností veřejného prostoru. Rozhovor o tomto projektu je v samostatném článku zpravodaje.

Přeji vám příjemné prožití vánočních svátků a úspěšný vstup do nového roku.
Josef Štaud, starosta

Víte, co je to hon?

výřad ulovené zvěře po letošní naháňce

Konec kalendářního roku bývá u myslivců vždy vyvrcholením jejich celoroční práce. Byť úředně končí myslivecký rok až v březnu, právě listopad a prosinec jsou časem společných lovů, kdy odedávna docházelo k pomyslné „sklizení“, odměně za starost o honitbu a zvěř během předcházejících měsíců.

Občas se setkávám s otázkou: Co to je ten hon, co se tam vlastně děje?

Odpověď není úplně jednoduchá. Existuje mnoho druhů společných lovů, i označení „hon“, které používáme, není úplně přesné. Honem se vždy označoval společný lov zvěře drobné – zajíců, bažantů. Ještě na přelomu osmdesátých a devadesátých let minulého století i v Trpíně byl hon honem, kdy střelci a honci utvořili „kruh“ okolo leče (to je místo, kde se loví), kterou následně prošli; případně střelci leč obstoupili po křídlech a honci v řadě spolu s několika střelci ji prošli s hlasitým voláním, čímž vyháněli zvěř.

Dnešní realita je poněkud jiná. Bažant k nám nezabloudí a potkat zajíce je svátek. Naopak podstatně vzrostly stavy černé zvěře, divočáků.

Divočáci se loví nejčastěji tzv. naháňkou. A to je právě dnešní provedení honu nejen v Trpíně, ale i v širokém okolí. Loví se divočáci a lišky. Prakticky jde o „obstoupenou leč“, kdy střelci čekají po celém obvodu a leč procházejí honci a střelci se psy. Leče bývají podstatně větší než při lovu na drobnou zvěř, někdy trvají i několik hodin. Což je náročné jak na přípravu, tak pro honce procházející neprostupným terénem – čím je dostupnost horší, tím je větší šance narazit na zvěř – a nakonec i pro střelce. Zkuste si vydržet stát několik hodin nehnutě, někdy i v mrazu, větru nebo dešti. Připomínám, že nic tekutého na zahřátí není povoleno!

Okolo vlastního lovu se pojí několik předpisů a zvyklostí. Začínáme ráno v kulturním domě. Po příchodu a pozdravu následuje kontrola dokumentů. Každý lovec musí mít v pořádku zbrojní průkaz, lovecký lístek a pojištění. Požadovány jsou reflexní prvky na oděvu. Po krátkém posezení, spojeném v Trpíně tradičně s teplou polévkou, následuje nástup, kdy za účasti trubače předseda spolku a myslivecký hospodář účastníky seznámí s plánovaným průběhem lovu. Lovci se rozdělí podle křídel a odjždí na místo lovu.

Většinou bývají dvě leče: dopoledne a odpoledne. První leč bývá tzv. na jistotu tam, kde je znám dlouhodobý pobyt divočáků. Po první leči se lovci a honci dopraví na místo svačiny, kam se sveze i ulovená zvěř k výložce. Každý se může podívat, jak se dařilo kolegům, prohodit pár slov a hlavně se zahřát teplým nápojem a občerstvit klobáskou na ohni před další lečí.

Druhá leč už bývá kratší, zhruba dvouhodinová. Den je krátký a před setměním je třeba ještě hodně práce.

Na konci honu se provede výřad ulovené zvěře, ten má svoje pravidla. Stejně tak má svoje pravidla slavnostní nástup. Vedení spolku hon rozhodne, troubí se k počtě zvěři a šťastní lovci obdrží úlomky za klobouk.

Zatímco hosté se přesouvají k posezení do kulturního domu, vybraní místní ošetřují úlovky. Zvěř je potřeba označit plombou a odebrat vzorky pro veterinární vyšetření. Pak se zvěř převezde do chladicího boxu v bývalé naftárně u rybníka, kde ji během krátké doby zpracujeme tak, aby byla připravená třeba na myslivecký ples.

Letošní hon se nad očekávání vydařil, padlo devět divočáků a liška. Bude-li možno uspořádat ples, jsme připraveni, přijďte se přesvědčit.

Opravdovým zakončením každého honu je „poslední leč“. Jde o posezení s kamarády, kdy se hodnotí nejen uplynulý den, ale samozřejmě notně vylepšený mysliveckou latinou i celý rok. Naše drahé polovičky několik dní předem chystají pohoštění. Večeře, koláčky, něco slaného, dobrý mok, prostě vše, co znavení lovci a honci ocení. Samozřejmě nejen chlebem živ jest člověk, takže na pořad přichází vyhlášení krále honu, odsouzení provinilců, bohatá tombola a vyvrcholením je zpěv našeho pěveckého sboru zakončený v širokém okolí proslulým zvoláním ... na lustry!

I když už dnes nelovíme desítky zajíců, ale spíš jednotky divočáků, pro mnoho z nás je náš hon svátkem. Nejde jen o lov, ale hlavně o posezení s přáteli, které často celý rok jinak nevidíme.

Na závěr jedna skromná prosba. Zimní období je těžké nejen pro lidi, ale i pro všechna volně žijící zvířata. Buďte při svých návštěvách přírody ohleduplní a dopřejte jim klid v době strádání, zvláště pokud bude hojná sněhová nadílka. Při troše opatrnosti se vám určitě podaří zahlédnout plaché obyvatele okolí našich lesů a polí.

*Hezké Vánoce přeje Vlastislav Tichý,
myslivecký hospodář*

Brigáda na vyklizení bývalé ovčírny

foto: Josef Štaud

Koncert mužských pěveckých sborů

foto: Petr Staňa

Dne 28. září 2021 se v trpínském kostele svatého Václava uskutečnil koncert mužských pěveckých sborů na památku svatého Václava. První mužský pěvecký sbor byl Vocatus Ecumenicus z Jimramova a druhý Mužský pěvecký sbor Bohuslava Martinů města Poličky. Tato dvě tělesa si společně připravila spoustu krásných tradičních skladeb pod vedením Oldřicha Růžičky. V kostele zazněly skladby jako např. chorál Svatý Václave, Čechy krásné, Čechy mé a Hospodine, pomiluj ny, která je také nejstarší dochovanou duchovní skladbou. Celý večer byl moc příjemný a těšíme se na další společné setkání.

Jan Jukl

Drakiáda 2021

foto: Alena Pučálková

Letos se v Trpíně podařilo vybudovat krásnou víceúčelovou plochu, která se v průběhu roku zazelenala a do budoucna bude určitě dobře sloužit jako hřiště, výletišť, kluzišť, letišť a podobně.

První akcí, která se zde odehrála, byla tradiční drakiáda. Krásné teplé počasí a sluníčko k pouštění draků přímo vybízelo. Sešlo se jich určitě přes dvacet a ještě víc fanoušků.

U nás na kopci fouká vítr hodně nebo ještě víc prakticky celý rok. Výjimkou byla právě druhá říjnová neděle, kdy se nepohnul ani lísteček. A i když se všichni opravdu snažili a převážně tatínci podávali skvělé sprinterské výkony, do vzduchu se podařilo dostat jen pár nejzkušenějších draků. A to by na té modré obloze určitě vypadali nádherně.

I tak si akci nejen děti, ale i dospělí moc užili. Především díky skvělé organizaci (dnes již bývalých, ale stále aktivních) členek Českého červeného kříže, které se postaraly o občerstvení. Domácí buchty a koláče, horký čaj i svařák a spousta odměn pro děti, to všechno bylo velice milým zpestřením.

A možná právě díky tomu, že nefoukal studený podzimní vítr, dalo se příjemně posedět až do večera.

Alena Pučálková

Knihovna: nově nakoupené knihy v letošním roce

Autor	Název knihy
Beletrie pro dospělé	
Bernášková Jana	Jak přežít svého muže
Brown Sandra	Milenec ze snů
Černá Jaroslava	Valdštejn
Esperian Valery	Achnaton
Havlíček Borovský Karel	Křest svatého Vladimíra; Král Lávra; Tyrolské elegie; Epigramy
Hlad Alan	Dlouhý let domů
Jurmannová Jana	Statek je rodu ženského
Keleová-Vasilková Táňa	Duhový most
Klevisová Michaela	Prokletý kraj
Lednická Karin	Šikmý kostel 2
Maupassant Guy de	Kulička a jiné povídky
Mornštajnová Alena	Listopád
Moyes Jojo	Sama sebou
Poncarová Jana	Podbrdské ženy
Steel Danielle	V otcových stopách
Sýkora Petr	Skĺíněné korálky
Tolkien J. R. R.	Hobit
Whitton Hana	Kněžna Ludmila
Beletrie pro děti	
Disney	Locika
Nesvadbová Barbora	Mia a svět
Naučná pro dospělé	
Motl Stanislav	Kudy kráčela smrt

Milena Kolářová, knihovnice

V lednu 2022 se těšíme na Tříkrálovou koledu

Vážení přátelé, vážíme si přízně, kterou jste nám vždy při Tříkrálové sbírce vyjádřili Vaší štědrostí a tím i upřímným zájmem o charitní služby a projekty, které touto sbírkou podporujeme. Věříme, že i při nadcházející Tříkrálové sbírce budeme vzájemně propojeni. Děkujeme Vám.

Do sbírky bude možné přispět variantou on-line na číslo sbírkového účtu: **66008822/0800** – pokud u platby uvedete variabilní symbol **777955021**, bude příspěvek poukázán přímo Oblastní charitě Polička. Vzhledem k tomu, že i průběh Tříkrálové sbírky musí respektovat aktuální epidemiologická opatření, připravujeme obdobu loňské varianty koledování. Jsme opět v jednání ohledně umístění kasiček na obecních úřadech, v obchodech, v kostelích či na farních úřadech apod. Vzhledem k omezením se občůzka koledníků uskuteční jen zcela výjimečně, za příznivých podmínek, pokud to aktuální situace dovolí. Děkujeme všem za pochopení.

Oblastní charita Polička

Je třeba ukazovat, co je v Trpíně cenné a hodnotné, na co je možné navazovat a z čeho vycházet

Mnozí z vás zaregistrovali, že během podzimu naši obec procházeli a fotili dva pánové, kteří se po zvědavém dotazu představili jako architekti. Ondřej Novotný a Vít Sladký přijeli od Nového Města na Moravě a rádi se s námi podělili o svůj pohled na český venkov a dojmy z Trpína.

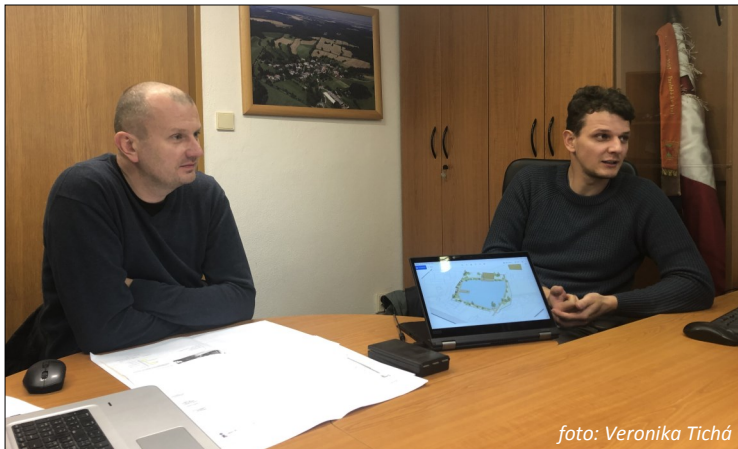

foto: Veronika Tichá

zleva: Vít Sladký a Ondřej Novotný

Působíte na Vysočině, v okolí Nového Města na Moravě. Proč jste se rozhodli věnovat svůj talent a energii především venkovské architektuře?

V.S.: Venkovská architektura má obvykle souvislý vývoj, který není tolik narušen necitlivými vstupy jednotlivých období jako město. I proto je jednodušší zde najít cestu, kudy dále pokračovat.

O.N.: Na vesnici jsem se narodil a strávil v ní zhruba polovinu svého života a tu druhou polovinu jsem se do ní rád vracel. Po studiích a zahraniční pracovní zkušenosti jsem se rozhodl jít cestou, která je hodně spjatá s mojí novou rodinou, a ta je zase historicky spjatá s životem na vesnici. Proto mi dávalo smysl aktivně přispívat ke zlepšení kvality venkovského života, která je v mém případě spojená s architekturou. Vesnice na Vysočině s velikostí většinou kolem pěti set obyvatel je zároveň myšlenkově poměrně uchopitelný útvar na rozdíl od města, které je daleko komplexnějším a složitějším organismem. Takže abych ve zkratce odpověděl na otázku, má to důvody ryze osobní a rovněž velmi pragmatické.

Není moderní architektura v rozporu s venkovskou architekturou? Mladí lidé chtějí moderní bydlení, ne žít v muzeu.

V.S.: Rozhodně to nevnímáme jako rozpor nebo střet. Každé stavění je vlastně moderní, odpovídá současným požadavkům na provoz, používá současné technologie, možnosti, materiály a znalosti. Nějaký „muzejní“ přístup se týká pouze zcela výjimečných situací. Klíčová je vždy souvislost s okolím.

Naprostá většina domů v Trpíně opakuje stále stejné principy – od materiálů a barevnosti přes velikost a tvar domů, práci se svažitým terénem až po umístění domů a rozšiřování obce. Je potřeba tyto principy odhalit a opakovat je zase znovu současným moderním způsobem. Příkladem, kde nic z tohoto respektováno nebylo, je třeba areál zemědělské společnosti nebo vzhled dnešní prodejny.

O.N.: Vůbec ne! Moderní architektura právě ukazuje cesty, kudy se může venkovská architektura rozvíjet v současném světě. Respektuje při tom však principy, podle kterých původní venkovská architektura vznikala.

Na západ od našich hranic se tolik nestaví, lidé spíše citlivě rekonstruují starší domy. Viděla jsem tam minimální, pokud vůbec nějaká ohraničení pozemků.

O.N.: Je třeba si připomenout, že výstavba na venkově měla obecně několikasetletý kontinuální vývoj, který byl spojený se vztahem obyvatel k půdě, která jim dávala obživu. Dramatický zlom však u nás nastal v období kolektivizace, kdy došlo ke zprerhání vazeb lidí k místu, obydlí, tradici, historii. To se na západě nestalo a kontinuita vývoje dál trvá. Ukázkovým příkladem je za mě venkov Belgie a Nizozemska, kde jsou lidé obživou stále navázáni na půdu a stavení, které po generace dědili. Tradice menších rodinných farem je tam daleko větší. Nedošlo ke sdružování do velkých zemědělských podniků. Tím pádem zůstává i více prostředků přímo v místě, větší vůle pokračovat v tradici a nové spíše vrstvit přes staré, namísto radikálních výstaveb na zelené louce, která jim dává obživu.

Pro naši obec budete vypracovávat koncepční studii rozvoje. Co je to za dokument a proč je pro malou vesnici dlouhodobá spolupráce s architekty přínosná?

O.N.: Koncepční studie rozvoje je dokument, který zhodnocuje stávající stav obce Trpín, její pozitiva, negativa, příležitosti a rizika spojená s dalším vývojem obce. Na zjištěné skutečnosti se snaží reagovat sadou doporučení pro vedení obce či konkrétních krajinných nebo stavebních zásahů, které fungují jako prostředek ke zlepšení stavu. Tyto zásahy se nesnažíme projektovat, ale vytvořit zadání pro inženýra, architekta nebo urbanistu, který dané téma na základě požadavků obce rozpracuje do podrobnosti, která je nutná pro realizaci. Mám-li být konkrétní, v případě bývalé ovčírny nad výletišťem, která je dnes ruinou, vidíme obrovský potenciál. Motiv stodoly je pro Trpín typický a v návaznosti na výletišť pak nabízí velký zastřešený prostor, který může být velice variabilní. Může se zde odehrát svatba, divadlo, zábava, rodinná oslava atd., zároveň je stále kryt proti povětrnosti. Navíc to může být právě jeden z příkladů dobré praxe, kdy obec ukazuje cestu, jakým způsobem se dají objekty tohoto rozsahu využít. Možnosti prezentujeme ve studii na hmotových skicích a dobrých příkladech u nás i v zahraničí, kde je možné se inspirovat.

V.S.: Naše pozice je pro obec nejpřínosnější v tom, že přicházíme zvenčí, bez zatížení osobními či jinými vazbami, s čerstvým pohledem v dané problematice a zároveň nevnímáme stávající stav jako neměnnou zakonzervovanou věc. Nejsme pod vlivem „provozní slepoty“.

Co vás v Trpíně nejvíce zaujalo či překvapilo? Možná je to něco, co se nám zajímavé vůbec nezdá.

O.N.: V prvé řadě to je velmi zachovalá původní urbanistická struktura plná menších domů příjemného měřítka na návsi a v postranních uličkách a výrazných uzavřených čtvercových dvorů po obvodu. Vše je doplněno mnoha solitérními vzrostlými stromy, řada z nich je i přírodní památkou. Pak je tam za mě velmi zajímavý motiv stodoly v mnoha hodnotných provedeních, který dává obci specifický charakter. Zde vnímám příležitost v jejich dalším využití.

Stodola je vlastně taková schránka, která dnes mimo původní hospodářské funkce pojme téměř jakoukoliv náplň od bydlení, rekreace přes společenské aktivity až po ateliér, dílnu nebo řemeslnou výrobu. K tomu všemu dáváme inspiraci v rámci studie. Chceme předejít tomu, že bude pro řadu lidí přestavba neřešitelná a povede to k bourání původních stodol z důvodu špatného technického stavu.

V Trpíně se nyní masivně staví. Na co si dát pozor, aby během desetiletí vesnice neztratila svůj typický ráz, který měla několik set let?

O.N.: Původní charakter vesnice je v současnosti pod tlakem kobercové satelitní výstavby asi v celé České republice. Stačí se zadívat na současné letecké snímky kterékoliv vesnice, kde probíhá nová výstavba v masivnějším měřítku, a zcela jistě rozeznáte, co je původní a co je nové. Bohužel ten rozpor v přístupu je tak velký, že v mnoha případech nikdy nedojde k vzájemnému propojení nové a staré části vesnice. Nová parcelace je mnohdy podřízena maximálnímu zisku, proto už mimo nutnou dopravní a technickou infrastrukturu a samotných pozemků pro výstavbu nezůstávají metry čtvereční pro veřejný prostor, který by měl pobytovou kvalitu. Zjednodušeně řečeno už nezůstává místo na výsadbu stromů, posezení s lavičkou, dětské hřiště, pěšinu propojující dané území do původní zástavby atd. Jsme svědky výrazného poměšťování venkovské zástavby. Ta rezignuje na principy, které byly pro místo typické, jako je výrazný obdélníkový půdorys v poměru stran cca 1:2 umístěný na hraně pozemku, jednopodlažní hmota s podkrovím a sedlovou střechou částečně zařízlá do svahu, předzahradka orientovaná do návsi s nízkým transparentním plotem nebo neoplocená, výrazný solitérní strom jako ochrana proti letnímu přehřívání atd.

Některé obce přistoupily k regulaci toho, jak má, nebo nemá vypadat dům či oplocení. Jak se na to díváte? Copak si nemůžu na svém pozemku postavit, co chci?

V.S.: Jakkoliv „násilná“ forma regulace je vždy nešťastným řešením. Je-li něco vnímáno jako nařizování a omezování, vede to přirozeně ke strachu a odporu. Opravdu velmi důležité je všechna doporučení a podněty k nové výstavbě řádně a trpělivě vysvětlovat. Studie, na které pracujeme, by měla být podkladem k takové debatě – o tom, co je v Trpíně cenné a hodnotné, co má smysl dál rozvíjet, na co je možné navazovat a z čeho vycházet. Především je nutné do kontaktu s jednotlivými stavebníky vstupovat co nejdříve. Na úplném začátku je nutné (osvětlením širších souvislostí) rozšířit pozornost stavebníků za hranice svého pozemku.

Chtěl/a bych postavit, nebo rekonstruovat dům citlivým způsobem a s ohledem k místu, kde stojí. Kdo mi s tím pomůže? Budu si to moci dovolit?

V.S.: Profese architekta v širším povědomí dříve trpěla třemi základními předsudky – „architekt je zbytečný luxus“, „práce architekta je drahá“ a „dům od architekta je drahý“. Dalšími a dalšími realizacemi se tyto mýty daří postupně bourat. Stavění je vždy velmi nákladné. Každému bych doporučil na začátku tohoto procesu najít architekta, který na mě svými realizacemi nějak zapůsobí, a oslovit ho alespoň s žádostí o konzultaci.

O.N.: Osoba architekta mi může velmi pomoci v počátečních úvahách o mém záměru, dokáže přemýšlet v širších souvislostech a najít průnik mezi požadavky klienta, potenciálem místa a rozpočtem.

Čím bychom se měli řídit při výběru vhodného odstínu pro fasádu?

O.N.: Já bych toto téma okomentoval ze širšího pohledu. Před samotným výběrem materiálu a jeho barevnosti na fasádu bych měl být schopen vnímat jednu zásadní skutečnost. Objekt, kde řeším změnu kabátu, sice s největší pravděpodobností stojí na mém pozemku, ale v každém případě tuto změnu nebudu vnímat jenom já, ale každý, kdo danou lokalitou prochází nebo projíždí. Ve výsledku jsem proto spoluzodpovědný za úroveň veřejného prostoru, kterého je můj dům součástí. Proto by už samotné úvahy nad řešením fasády měly s touto skutečností počítat. Doporučuji raději pokorný, umírněný přístup, který se projevuje v použití v místě a krajině tradičních bílých až zemitých odstínech omítek, které se dobře doplňují s lokálními přírodními materiály, jako jsou kámen a dřevo. Celková barevnost fasády by měla být spíše tlumená. V detailech se naopak můžu odvázat, vytvořit barevné akcenty v podobě např. žluté lavičky atd. Když mě výrazná barva na lavičce omrzí, není problém ji přetřít nebo umístit jinam. Když mě však omrzí barva na fasádě, řešení bývá daleko komplikovanější a finančně náročnější.

Co se architektury týká, jak by měla být obec svým obyvatelům vzorem?

O.N.: Obec by svým přístupem měla ukazovat cestu. V ideálním světě je obec osvětleným investorem a vnímá kvalitní architekturu, která respektuje principy místa, kultivuje prostředí, ve kterém vzniká, a zároveň přináší užžitnou hodnotu pro své obyvatele. Kvalitní realizace obecních budov jsou pak inspirací pro běžného obyvatele z pohledu barevnosti, materiálu, provedení detailů, ...

Děkuji vám oběma za inspirativní odpovědi. Těším se na vaše dojmy z Hlásnice, o které se se čtenáři podělíme zase příště.

Tento rozhovor je zároveň vzpomínkou na nedávno zemřelého hlásenského architekta a dobrodruha Miloslava Stejskala (viz Zpravodaj 4/2017).

Veronika Tichá

.....
: Koncepční studie rozvoje s návrhy úprav jednotlivých obecních
: prostranství bude vyvěšena na webu obce a ve formě výstavy
: v kulturním domě. Přijďte se podívat.
:

Pořízení nové zásahové cisterny (CAS) pro výjezdovou jednotku SDH

Činnost naší jednotky sboru dobrovolných hasičů (JSDH) zajišťuje ochranu majetku, zdraví a životů pro naši obec. Vzhledem k dojezdovým časům integrovaného záchranného systému je velice výhodné, že se můžeme v krizových situacích spolehnout na rychlý zásah pomocí vlastní techniky a týmu vyškolených hasičů.

V současné době má naše JSDH k dispozici cisternu vyrobenou v roce 1981, kterou jsme převzali v roce 2006 od městyse Svojanov. Bohužel po 40 letech provozu již není v dobré kondici a každoročně je těžší projít s tímto vozidlem přes technickou kontrolu. Vyjíždíme s ní nejen k zásahům v obci, ale také mimo Trpín, na území kraje Vysočina a Jihomoravského kraje. Bohužel dojezdové časy a bezpečí posádky během cesty k zásahu odpovídají stáří a stavu vozidla. Naše žádosti o přidělení techniky od profesionál-

ních jednotek bohužel nebyly vyslyšeny, a proto se zastupitelstvo obce rozhodlo hledat i jiné cesty k pořízení novější cisterny. Od roku 2018 bylo v každém obecním rozpočtu vyčleněno 500 tis. Kč na obnovu požární techniky. Touto formou jsme chtěli zajistit dostatek financí na pořízení použité techniky, případně na naši spoluúčast na novou.

V roce 2020 jsme podali žádost o dotaci z Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru (GŘ HZS), ale v pořadí podle kritérií jsme skončili na místě, které nebylo dotací podpořeno. Proto jsme v letošním roce podali novou žádost, kde jsme momentálně v pořadníku na 18. místě, a je reálná šance, že nám bude dotace ve výši 2,5 mil. Kč přiznána. Dalším zdrojem financování je podpora Pardubického kraje ve výši 500 tis. Kč, žádost o dotaci bude podána do 31. 12. 2021. Celkové náklady na pořízení nové cisterny by neměly převýšit částku 6,5 mil. Kč včetně DPH. I když má obec svoji finanční spoluúčast zajištěnou, budeme hledat další dotační možnosti spolufinancování podporou od různých nadací a příspěvků od SDH apod.

V současné době čekáme na vyjádření GŘ HZS o přiznání dotace, budou se zpracovávat technické podmínky, poté výběrové řízení na zhotovitele. O dalším průběhu vás budeme informovat v příštím čísle zpravodaje.

Pavel Břenek

Povídání o založení Hlásnice

Jásavé, nevázané provolávání slávy znělo prostornou šenkéřskou síní panského pivovaru svojanovského. Celá klenutá, dvou mocných sloupů čtyřhranných, jež nesly křížová žebra, byla sotva z polovice osvětlena dvěma loučemi ve vysokých dřevěných svícnech vedle dveří i chudou lampou lojovou, visící od stropu uprostřed nade dlouhým stolem zkřížených trnožů, plným v ten večerní čas nádob piva, kamenných džbánů břichatých i menších holeb.

Na lavicích a dřevěných lenůšcích s opěradly pěkně vyřezávanými plno hostí, směsice postav nejasně ozářených blikavým světlem. Stály i seděly porůznu, ve skupinách a nejvíce kolem dlouhého stolu mezi dvěma pilíři, zrovna naproti vchodu. Dlouhé stíny se od nich táhly, míhaly se a třásly na tmavých, začouzených stěnách, až zanikaly v zákoutích mezi zdmi, plnými výstupků a hlubokých výklenků.

Živý hovor, smích, výkřiky hučely jizbou. Valně již podnapilí seděli tam sedláci z podhradí, Jakub, kovář hradský, Petr, řečený Šídlo, ševcovského řemesla znalý, vytáhlý a s bradkou i strniskem pod rozježenou hlavou, pan otec Tomáš – Koren z panského mlýna naproti pivovaru, jenž stále se usmíval a otíral umoučenou suknicí o každého, ke komu přistoupil, Martin, jemuž Klimba přezdělí proto, že rád usnul a hlavou pokyvoval, mrkaje ospalými očky, Hynk, suchý, pohyblivý krejčír i sládek, ohromný, s býčím zrovna krkem,

chrchlající a těžce přešlapující na podvalových botách.

V čele stolu pak, s hlavou o ruce opřenou, starý hradní hlásný a duše celé pijatiky, Hudal, Paterka (z latinského pater = otec) řečený, protože byl nejstarší z nich i proto, že jako starostlivý tatík bděl nad celým krajem ze své hlásky na baště.

Dnes však nevtipkoval o jiných, dnes se smáli všichni jemu.

To proto, že vrátiv se včera v noci domů, notně nachmelený, musel přespat na věži na lavici, na které pardus vyplácel jindy provinilcům, neboť hrozná větříce, která té noci řádila, utrhla jeho strážní domek z vrcholu bašty a zanesla až na protější kopec. Tam jej rozbitý našli ráno lidé z Trpína na lesní louce.

Nejprotivněji se k němu měl ježatý švec, Petr Šídlo. Jako potrhlý tahal hlásného za kožený pás a hlasem již blekotavým naň dotíral: „Ty, víš-li, to nic – tento – – – ale do nebe tě vezmou, když už lítáš za živa! ...“

„A co, necháš-li mě, dratvičko – tys neulít jen proto, že smůlou se lepší k verpánku, když vítr fouká!“ odbýval ho podrážděně již Hudal za hlasitého smíchu.

„Dobře tak, Paterko!“ přichvaloval hradní štolba Beneš, malý, tlustý mužík křivých noh. „Ševce dnes popem namažeme, než se domů vydá, ale sebe pivem na tvou slávu.“ Zdvihl vysoko korbel a zvolal hlasitě, dupnul nohou:

„Připijte, vzácné panstvo, ať se Paterkovi v hlavě lampáš rozsvítí, aby domů nezabloudivil!“ Zabouřili všichni souhlasem a připili.

Nikdo si nevšiml, že té chvíle přistoupil do dveří statný, as čtyřicetiletý muž v přilehavých nohavicích, aksamitové sukně, pěkně zlatem vyšívané a kabátci upjatém kolem boku bitým pásem, na němž visel lehký meč, s čapkou hluboko posunutou na oči, nad uslechtilou zardělou tvář s bradkou. Vešel tiše a nepozorován usedl do kouta, k malému stolku ve výklenku. Jenom na šenkýře zakýval, když se k němu obrátil, a položil prst na ústa.

Žid, krčmář, nepozorovaně se uklonil, usmál se do vousů a nesl rozjařeným hostům řízný mok.

Paterka po tom přípitku se roztesknil, vzal ševce kol krku a jakoby se nic nestalo, mluvil k němu plačtivě: „Bratře, ševče rozmilý, škoda jí, škoda staré hlásnice. Do nové, víš-li, nepůjdu. To ne, za nic nepůjdu!“ – opakoval s důrazem, když Petr Šídlo sebou škulbal, jakoby nevěřil, to proto, že škrtil ho límec, za nějž ho držel hlásný.

„A kam, kmochu, polezeš, až budeš hlídat na baště a začne pršet? Nebo myslíš, že k vůli tobě bude od včerejška na zemi dštít pivo místo vody?“ smál se mlynář Koren.

Hudal pustil ševce a zatřepal rukou proti mlynáři: „Kdyby se tak stalo, tvůj mlýn by věčně stál, protože bys pořád u náhonu stál a pil a na kola ani kapku nepustil. Ale proto se již na hlásku nevrátím a pána požádám o jinou službu nebo o výsluhu.“

Na ta slova shrnuli se všichni kolem něho, co že myslí, vzdáti se strážné služby a což o tu, ale toho pití, to že by nikde nemohl tolik a tak často a Paterkou, tatínkem všech že by pak nemohl být – a Hudal překvapen tím křikem a řečí, seděl mlčky, jen očima mrkal, až počal vzlykati nahlas a rozplakal se – zmožený nezvykle velkým počtem korbelů, které psal krčmář uhlem na pilíř zdi.

Nastalého shonu a šumu kolem Paterky použil neznámý host, vstal a nepozorován vyšel ven. Ve dveřích se však ohlédl a kývl na šenkýře.

Ten odkvapil hned za ním a na chodbě nízko se ukloniv, zeptal se: „K službám, pane purkrabí!“

„Slyš, Salme! Ať se ti tam nedoví, že jsem naslouchal!“

„K službám, milosti!“

„A Hudalovi oznam, aby se zítra dostavil se dvěma svědky odtud do kanceláře hradní!“

Žid se na ta slova zarazil, ale vida úsměv na tváři pánově, upokojil se a znovu se uklonil vzácnému návštěvníku, jenž křepce seběhl po schůdkách. Salm díval se za ním ještě chvíli, až přešel prostorné nádvoří a zmizel za jeho mocnou branou ve stínu jeřábů nad náhonem mlýna, od něhož tiše zaznívalo šumění splavu.

Teprve potom vrátil se dovnitř, aby oznámil užaslým hostům vůli purkrabovu.

* * *

Následujícího dne časně zrána stanul Hudal, hlásný svojanovského hradu, s mlynářem Korenem a Petrem Šídlo – ševcovského řemesla – v předsíni panské kanceláře. Mladý ještě komorník, Božej, přivítal je s úsměvem a usmívaje se zval je pak i dál, že pan purkrabí Michálek z Vlašimě čeká vzácné hosty.

Paterkovi se trochu kolena chvěla – nebylť jistý řečmi, které

včera vedl, a i pan otec, ač na oko klidný, hrubě byl v nitru znepokojen. Švec pak jenom vousky pořád potahoval a koleno hladil, vrtě se neklidně.

Rázem spadl z nich však strach, když uzřeli purkrabí v živém hovoru s písařem, když veselýma modrýma očima na ně pohlédl a zavola: „Vítejte, milí!“

Přistoupil potom k uklonivším se mužům a položiv ruku Hudalovi na rámě, žertovně dodal: „Tys-li včera službu vypověděl?!“

Hlásný zaražen jenom zamrkal a purkrabí směje se jeho rozpakům, obrátil se k písaři: „Přibíku, přečti list, aby Hudal netoužil, že s hubeným koláčem odešel z královské služby!“

Písař vzal jakýsi pergamenový svitek s pečeti v rohu přivěšenou a hlasitě četl:

„Vznesl na mě milostivý pán a král náš ustanovení, abych věrné služby mu prokazované Hudalem, řečeným Paterkou, hlásným hradu svojanovského, odměnil výsluhou jako jiné many na zboží. Pamětliv tohoto přikázání i žádosti milého nám služebníka ustanovuji, aby na místě, kam větřice z bašty domek strážný odnesla, postaven byl nákladem komory královské dvůr a dán spolu s lánem půdy milému a věrnému služebníku našemu v dědičné užívání. Začež povinován buď dvakrát v týdnu službou strážní jako ostatní manové hradští, ve válce pak kromě osobní služby pod koruhví hradskou též pacholkem a dvěma koňmi.“

Dáno na Svojanově v den po svatém Václavu anno 1308.

Michálek z Vlašimě,
královský purkrabí hradu Svojanova

Tak se tedy stalo, že vysoko v horách, pod usměvavou modrou oblohou klenoucí se nad táhlým, širokým úvalem mezi lesy, blíže moravských již hranic, stál ještě toho podzimu neveliký dvo-rec.

Hlásnice mu říkali na památku založení a starý Hudal-Paterka na něm hospodařil.

Dobře se mu vedlo, bylť volný, bez tíživých platů a robot jako málokterý v okolí.

Proto jeho pán častým býval i nyní hostem v židově krčmě v podhradí a často zase zdržel se ze zvyku do noci ve veselé společnosti a zapíjel stesk.

Potom ho obyčejně Petr Šídlo-švec vyprovázel pěšinou mezi skalami do příkrého vrchu, kudy se ubíral domů. A za těch třpytí-vých, hvězdných nocí, když mlčel celý kraj a v stínech a tmě spalo údolí, když se z hradu na protějším ostrohu ozvalo táhlé zavolání stráží: Dále od hradu, dále! bral Paterka ševce kolem krku a tesklivým, rozněžněným hlasem mu říkával: „Víš ty, ševče, dobře mně je, dobře, ale tam přece bylo líp!“ a rukou ukazoval na tmavou silhuetu hradu. „Lepší byla ta stará hláska, než je nová Hlásnice.“

A soudruh jeho, pokyvuje ježatou hlavou, usedl na mech lesní pěšiny na Horách a přitakoval: „Inu, inu, brachu, škoda! ...“

Za chvíli usnuli tam oba a jenom vítr ševelil tam nad nimi v haluzích a z hradu zazněl občas štěkot věžníků.

Adolf Bureš. *O založení Hlásnice
sborník Od Trstenické stezky, březen 1928–1929*

Čištění rokle Kavinského potoka

Některou sobotu brzy z jara příštího roku chystáme čištění rokle Kavinského potoka od odpadků, které tam z různých stran opět doputovaly. Začneme u rybníka a dojdeme ideálně až do Dolní Lhoty. Zatímco tradiční sběr odpadků okolo cest zvládnou později rodiny s dětmi, do Kavín uvítáme ty, kteří budou ochotni v gumákách procházet divoký potok, siláky čeká ještě větší dobrodružství. Odměnou bude velký zážitek z nádherné přírody a dobrý pocit. Sledujte web, rozhlas, plakáty.

Advent a Vánoce v trpínském kostele

I v letošním roce je trpínský kostel otevřen pro veřejnost každou adventní neděli od 14 do 18 hod. Zastavte se nasát předvánoční atmosféru s hudbou, svíčkami a betlémskou scénou. Pro děti jsou připraveny malé úkoly, starší zase ocení, že si mohou celý kostel v klidu projít a prohlédnout. Víte například, z jakých částí se skládají varhany?

Po loňské poptávce bude kostel otevřen i na Štědrý den, pravděpodobně od 10 do 15 hod. Tento den se budete moci potěšit pohledem na kompletní jesličky a domů odnést Betlémské světlo. "Půlnoční" mše bude opět v 16 hod.

Srdečně zvou trpínští farníci

Mateřská škola Trpín hledá kvalifikovanou učitelku

- vzdělání pedagogické s maturitou, obor předškolní pedagogika
- 0,5 úvazku
- zařazení do platové třídy 9
- nástup březen 2022
- mstrpin@seznam.cz, 607 641 912, 461 741 811

Kalendář kulturních akcí

Kulturní akce se budou řídit aktuálním vývojem a nařízeními. Sledujte web a plakáty.

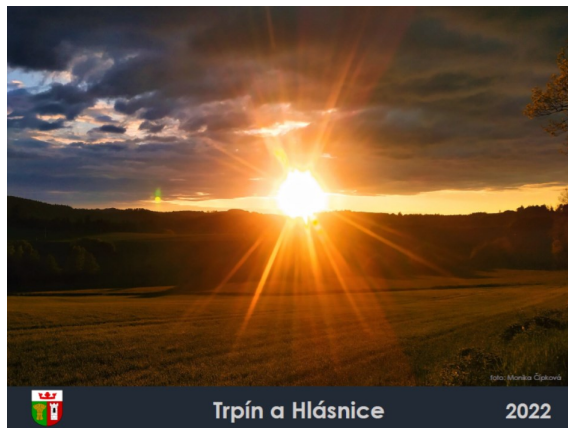
Nově vysazené třešně v původní aleji na Rovince ke Kněževsi

Alej na jaře vykácela a nyní k radosti všech opět vysadila Správa a údržba silnic. Odpověď na časté dotazy — jedná se o třešně.

Kalendář Trpín a Hlásnice 2022

I v letošním roce jsme pro vás připravili kalendář sestavený z vámi dodaných fotografií Trpína, Hlásnice a bezprostředního okolí. Všem přispěvatelům děkujeme a doufáme, že v příštím roce budeme mít opět z čeho vybírat. Kalendáře jsou k dostání na obecním úřadě za 120 Kč.

Jubilanti

Karel Krušina
Ing. Josef Dvořák
Oldřich Chadima
Aloisie Horníčková

Ve IV. čtvrtletí oslavili významné životní jubileum

Narození

Samuel Hlaváček

Úmrtí

Helena Dvořáková

Čest její památce

Společenská kronika

Obec Trpín

Trpín 77, 569 74
461 741 820
obec@trpin.cz

Úřední hodiny

přítomna účetní
Po–Pá: 07.00–13.30

Úřední hodiny

přítomen starosta a místostarosta
Po a Čt: 18.00–20.00 (zimní čas)
Po a Čt: 19.00–21.00 (letní čas)

Redakční práce Ing. František Vaverka, Mgr. Veronika Tichá. Počítačová sazba Ing. František Vaverka. Korektura Mgr. Renata Jančíková
Obecní zpravodaj, prosinec 2021, ročník VII., číslo 4. Vychází 4x ročně. Vydává obec Trpín. Náklad 220 kusů. Distribuce zdarma.

Kontakty: obec@trpin.cz, 461 741 820, www.trpin.cz